

О. В. Лисодєд, канд. юрид. наук, доц.

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ВЕЧІРНЬОМУ ФАКУЛЬТЕТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Модернізація вищої юридичної освіти обумовлена необхідністю приведення її відповідно до європейських освітніх стандартів, процесів становлення правової, соціальної держави та громадського суспільства. Зараз гостро стоїть проблема створення єдиних стандартів освітнього процесу за різними

формами навчання, у тому числі й за заочною, до якої належить і вечірній факультет Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого. Однак специфіка вечірнього факультету не дозволяє механічно перенести на факультет всі напрями, властиві денній формі навчання, хоча запровадження деяких з них уявляється необхідним.

Знайомство зі своєю майбутньою роботою у студентів відбувається під час практики, саме тому обов'язковим елементом навчального процесу на денній формі навчання є проходження ознайомчої та виробничої практики в органах охорони правопорядку, судах, установах виконання покарань тощо. Прогалини у професійних знаннях випускників вечірнього факультету багато в чому пояснюються недостатнім зв'язком навчального процесу з юридичною практикою на відміну від денних факультетів. З урахуванням особливостей навчання на вечірньому факультеті ввести виробничу практику (яка триває, як правило, близько двох місяців на денній формі навчання) неможливо, бо переважна більшість студентів працюють у певних сферах, а запровадження ознайомчої практики вбачається доцільним, оскільки важко уявити собі юриста, який не володіє інформацією про порядок роботи органів правопорядку, суду, нотаріусів, адвокатів тощо. Двотижневий строк ознайомчої практики дасть певну можливість студентам вечірнього факультету належним чином засвоїти особливості функціонування зазначених учасників правозастосовної діяльності.

На денних факультетах ознайомчу практику студенти проходять після другого курсу. На вечірньому факультеті більшість студентів вже з другого курсу починають працювати, тому практику їм зручніше проходити саме по закінченні першого курсу, після вивчення такої дисципліни, як «організація судових та правоохоронних органів України», що дозволить не тільки закріпити на практиці набуті знання, а й посилить інтерес до більш ретельного опанування інших дисциплін правового циклу.

Підвищенню рівня знань студентів вечірнього факультету, на нашу думку, сприятиме і повернення практичних занять на факультеті поряд з лекційними курсами хоча б з тих дисциплін, по яких передбачена підсумкова атестація у вигляді державних іспитів. Завдяки цьому студенти матимуть можливість більш ефектив-

но засвоїти навчальний матеріал та підготуватися до складання зазначених іспитів як за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», так і освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр», який з цього року запроваджується на вечірньому факультеті. У подальшому можливо введення практичних занять з усіх правових дисциплін, які викладаються на факультеті.

Для досягнення якіснішої освіти на вечірньому факультеті також варто розширити вивчення нових спецкурсів з окремих дисциплін або ввести ті спецкурси, які добре себе зарекомендували на денних факультетах. Зокрема, це стосується, наприклад, таких спецкурсів, як «складання процесуальних документів з кримінального процесу» та «складання процесуальних документів з цивільного процесу», які передбачені навчальним планом для денної форми навчання. Навички складання процесуальних документів відіграють важливу роль у підготовці висококваліфікованого юриста, а знання, отримані під час викладання таких спецкурсів, – запорука вдалої роботи випускника вечірнього факультету в органах прокуратури, поліції, суді та і взагалі в будь-якій сфері правозастосовної діяльності.

Важливу роль у підвищенні творчої активності студентів відіграє науково-дослідницька робота. Основними її напрямками, як відомо, є участь у наукових гуртках, студентських конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо. На жаль, студенти вечірнього факультету не досить активно залучаються до такої роботи. Бажано було б, щоб на цю прогалину звернули увагу і кафедри, і студентське наукове товариство, і відділ наукових досліджень університету.

Підвищенню рівня та ефективності професійної освіти студентів вечірнього факультету сприятиме і подальше впровадження інформаційних технологій навчання на факультеті. Поки що спостерігається відставання вищої школи від реалій сучасності, що не може не впливати негативно на якість професійної освіти. Процес інформатизації торкається всіх сфер життєдіяльності людини і не обминає й освітнє середовище. Впровадження нових інформаційних технологій дозволить студентам оволодіти значною кількістю начального матеріалу шляхом його самостійного вивчення та засвоєння.

Отже, вбачається доцільним подальше удосконалення електронного порталу на заочній формі навчання з урахуванням специфіки вечірнього факультету, а в перспективі слід розглянути й питання введення елементів дистанційного навчання на ньому.

У цілому проблема оптимізації і модернізації вищої юридичної освіти заочної формі навчання потребує нового осмислення і пошуку шляхів удосконалення як викладання, так і організаційного та методичного забезпечення навчального процесу.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

МЕТОДИКА, ДИДАКТИКА ТА ОСВІТНІ ПРАКТИКИ

*Тези доповідей та повідомлень учасників
XI конференції школи педагогічної майстерності
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

Частина 1

Харків
2017

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ**

МЕТОДИКА, ДИДАКТИКА ТА ОСВІТНІ ПРАКТИКИ

*Тези доповідей та повідомлень учасників
XI конференції школи педагогічної майстерності
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

Частина 1

**Харків
2017**

Методика, дидактика та освітні практики. Частина I: тези доповідей та повідомлень учасників XI конференції школи педагогічної майстерності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого / за заг. ред. В. В. Комарова. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. – 182 с.